

Ny forskningsgennemgang af virkninger af straf

Justitsministeriets Forskningskontor har gennemgået en række forskningsstudier, som viser, at straf kan have forskellig betydning, alt efter om perspektivet er offerets, gerningsmandens eller befolkningens. Fx kan større polititilstedeværelse og visse strafskærpelser afholde personer fra at bryde loven. Ofrene tillægger desuden det, at gerningspersonen idømmes en straf, betydning.

De fleste danske studier af straffens virkning har undersøgt, hvordan straf påvirker gerningsmanden efter afsoningen. På dette forskningsområde er der ikke meget evidens for en kriminalpræventiv effekt af straf. For at få et større og bredere perspektiv på virkninger af straf har Justitsministeriets Forskningskontor i en ny forskningsgennemgang set på, hvordan gerningsmænd, ofre og befolkningen ud fra forskellige perspektiver bliver påvirket af straf.

Forskningsgennemgangen viser bl.a., at gerningsmænd og befolkningen i større omfang afholder sig fra at overtræde loven, hvis de ved, at de kan blive opdaget, og der er en vis sandsynlighed for at blive straffet. Det ses fx ved større politiindsatser som hot spot policing, hvor politiet er massivt til stede i afgrænsede områder, og når politistyrken bliver øget. Det har i visse tilfælde også en præventiv effekt på potentielle gerningsmænd, at de kan blive ramt af strengere straffe som bl.a. frakendelser og klip i kørekortet. Ligesom indespærring af dømte lovovertrædere forebygger kriminalitet i fængslingsperioden.

Justitsminister Nick Hækkerup siger:

"Der er vigtigt for retssamfundet, at vi får undersøgt retspolitiske spørgsmål ud fra flere vinkler. Derfor er jeg glad for, at Justitsministeriets Forskningskontor har undersøgt virkninger af straf ud fra et bredt perspektiv, så vi får viden om, hvordan straf påvirker ofre og befolkningen som helhed. For mig er der tre vigtige ben i indsatsen mod kriminalitet - det er forebyggelse, resocialisering og straf. Vi skal forebygge kriminalitet og sikre en god resocialiserende indsats i fængslerne, men vi skal også vise som samfund, at hammeren falder betydeligt, hvis man begår voldtægt eller kører vanvidskørsel. For det er af betydning for ofret, at gerningsmanden bliver straffet. Jeg håber, den nye viden kan være med til at nuancere debatten og vise, at straf også betyder noget for ofrenes sikkerhed og tilfredshed med retssystemet, og at det afholder visse personer fra at begå kriminalitet."

Den eksisterende forskning peger på, at ofres tilfredshed med retssystemet hænger sammen med, om gerningsmanden bliver idømt en straf for sin forbrydelse, samt hvor streng straffen er. Der findes til gengæld ikke evidens for en længerevarende effekt i forhold til ofrenes hævnfølelse, og det er usikkert, om straf har en effekt i forhold til ofrenes psykiske trivsel. Ofre anser derimod ofte fængsling af gerningsmanden som en kilde til personlig sikkerhed.

Der er ikke tydelig evidens for, at strengere straffe har såkaldte generalpræventive, afskrækkende effekter over for befolkningen. Forskningsgennemgangen konkluderer derudover, at der ikke er studier, der kan påvise effekter af hurtige domfældelser, da resultaterne af den nuværende forskning ikke er entydige.

Forskningsgennemgangen kan læses her.